

[Forsvarsministeren.]

dertil et betydeligt byggeri på vore flyvepladser ville det nemlig være umuligt på traditionel vis at gennemføre et ekstraordinært byggeprogram til en beredskabsstyrke på op imod en halv snes tusinde mand. Danmark rejste derfor overfor de amerikanske myndigheder spørgsmålet om på våbenhjælpen at få leveret færdigkonstruerede elementer til opførelse af elementkaserner som supplement rundt om i bestående garnisoner og lejre, således at man i løbet af sommeren og efteråret 1952 kunne rejse de færdigkonstruerede bygninger, for at de kunne stå klar til foråret 1953.

Under de indledende forhandlinger, som vi havde med de amerikanske myndigheder, havde vi, som jeg tidligere har sagt, berettiget grund til at tro, at vi på våbenhjælpsprogrammet kunne få løst denne side af sagen, men under de videre forhandlinger med såvel de herværende amerikanske myndigheder, der administrerer våbenhjælpsprogrammet, som med administrationen i Washington blev resultatet, at man fra amerikansk side ikke fandt det muligt at praktisere en sådan støtte under våbenhjælpsprogrammet.

Inden denne afgørelse var truffet af de amerikanske myndigheder i foråret 1952, blev vi imidlertid underrettet om, at et nyt problem, der kunne få direkte indflydelse på de danske beredskabsplaner, var ved at dukke op. Det drejer sig her om den dansk-norske dækningsstyrke syd for vor egen grænse, bestående af godt og vel 4 000 norske soldater og ca. 1 500 danske. De norske myndigheder var i forhandling med NATO om hjemtagelse af de norske styrker dels udfra et fælles NATO-hensyn og dels udfra hensynet til selve den øgede udbygning af det norske forsvar. Jeg søgte i den anledning ved besøg i Oslo to gange i løbet af foråret 1952 — i midten af februar og i slutningen af april — kontakt med norske regeringskredse for at drøfte hele dette også for os betydningsfulde spørgsmål.

Det danske synspunkt under disse indbyrdes forhandlinger var, at det ville være

naturligt, at afviklingen af de opgaver, de fælles dansk-norske styrker havde haft i Slesvig-Holsten, fandt sted på samme tid, men af de foran nævnte grunde var det norske, af NATO støttede standpunkt, at en tilbagevækning senest i foråret 1953, var en nødvendighed.

På baggrund af disse forhandlinger og løbende forhandlinger med nordregionens chef måtte man derfor forudse, at der her kunne rejse sig et særligt problem for Danmark.

Da vore rekrutter mødte i maj 1952, kunne ingen derfor have fuld klarhed over, i hvilket omfang gennemførelse af en forlænget tjenestetid var mulig, men fra forsvarsministeriets side gjorde man umiddelbart efter det pågældende holds møde ved en officiel kundgørelse fra forsvaret opmærksom på, at de pågældende, indtil endelig bestemmelse om tjenestetidens længde kunne træffes, måtte påregne en tjenestetid på op imod 18 måneder. De værnepligtige fra maj-holdet i fjor er altså umiddelbart efter deres møde ved hæren blevet underrettet om, at de kunne komme til at regne med en forlænget tjenestetid, hvad jeg forøvrigt også gentagne gange i en del officielle udtalelser har understreget siden.

Da imidlertid spørgsmålet om de norske styrker og det danske kommando i Tyskland allerede i foråret 1952 var blevet rejst, og da spørgsmålet om det danske kommando i den sidste tid har fået en stærk aktualitet i den politiske debat herhjemme, skal jeg ganske kort redegøre for de forhandlinger, der siden da har været ført med de militære NATO-myndigheder vedrørende kommandoets placering og størrelse.

Spørgsmålet om placering i Slesvig-Holsten af en del af den dækningsstyrke, der opstilles vest for Storebælt, blev drøftet på militært plan, hvorved man fra dansk side fremsatte visse militære synspunkter med hensyn til en sådan styrkes placering og bevægelighed, når den skulle løse sin opgave.

I juli måned i fjor blev spørgsmålet rejst overfor Danmark på officiel NATO-basis, idet general Ridgway skrev til mig og udtrykte håbet om, at man fra dansk side måtte være i stand til at tage forholdsregler